

Határozatok Tára

HENRIK SAUGMANDSGAARD ØE

FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA

Az ismertetés napja: 2021. október 6.¹ⁱ

C-342/20. sz. ügy

A SCPI,

**a Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö
részvételével**

(a Helsingin hallinto-oikeus [helsinki közigazgatási bíróság, Finnország] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – A tőke szabad mozgása – Adójogszabályok – Társasági adó – Befektetési alapok – Az adózás szempontjából átlátható jogalany – Hibrid jogalany – Más tagállamban található ingatlanokba és/vagy ingatlantársaságokba történő befektetések – Adózási átláthatósági mechanizmus – A kötelmi jog alapján létesített jelleg követelménye – A társasági jog alapján létesített befektetési alapok kizárása – Korlátozás – Összehasonlíthatóság – Igazolás – Hiány”

I. Bevezetés

1. A Helsingin hallinto-oikeus (helsinki közigazgatási bíróság, Finnország) által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUMSZ 49., EUMSZ 63. és EUMSZ 65. cikk értelmezésére vonatkozik.

2. E kérelmet az A SCPI, egy franciaországi székhelyű befektetési alap, és a Verohallinto (adóhatóság, Finnország) között az utóbbi által hozott előzetes állásfoglalás tárgyában folyamatban lévő jogvitában terjesztették elő. Ebben az állásfoglalásban az adóhatóság úgy ítélte meg, hogy az A SCPI a 2020-as adóév tekintetében az adózás szempontjából nem átlátható, és ezért Finnországban jövedelemadó fizetésére köteles.

3. Az adóhatóság ezen állásfoglalása a finn adójogszabályokba nemrégiben beiktatott azon rendelkezéseken alapul, amelyek bánásmódbeli eltérést alakítanak ki a kötelmi jog alapján létesített befektetési alapok és a társasági jog alapján létesített befektetési alapok között.

4. A *kötelmi jog* alapján létesített befektetési alapokat adózási szempontból átláthatónak tekintik, ezért azok mentesülnek a jövedelemadó alól. A kötelmi jog alapján létesített alapok nem rendelkeznek jogi személyiséggel. Működésük a befektetők között megtárgyalt szerződéses rendelkezések tárgyát képezi.

¹ Eredeti nyelv: francia.

5. Ezzel szemben az A SCPI-hez hasonló, a *társasági jog* alapján létesített befektetési alapokat adózási szempontból nem átláthatónak tekintik. Következésképpen azok Finnországban jövedelemadó fizetésére kötelesek. A „társasági jogi” forma azt jelenti, hogy valamely szervezet működését létesítő okirat szabályozza. Az érintett szervezet típusától függően e szervezet vagy rendelkezik jogi személyiséggel és/vagy jogképességgel (vagyis a jogügyletek végzésére vagy bíróság előtti eljárásra való képességgel), vagy sem.

6. Az alábbiakban kifejtésre kerülő okokból úgy vélem, hogy a finn adójogszabályok által kialakított, a kötelmi jog alapján létesített és a társasági jog alapján létesített befektetési alapok közötti eltérő bánásmód ellentétes a tőkének az EUMSZ 63. és EUMSZ 65. cikk által biztosított szabad mozgásával.

7. Lényegében úgy ítélem meg, hogy e különbségtétel önkényes, mivel ahhoz vezet, hogy eltérően kezelnek olyan befektetési alapokat, amelyek az átláthatóság tekintetében objektíve összehasonlíthatók, függetlenül attól, hogy a kötelmi jog vagy a társasági jog alapján hozták létre azokat.

II. A finn jog

8. A 2019/528. sz. törvénnyel módosított 1992. december 30-i tuloverolaki 1535/1992 (a jövedelemadóról szóló 1535/1992 törvény) 3. §-ának 4. pontja szerint e törvény értelmében társaságnak minősülnek többek között a részvénytársaságok, befektetési alapok és különleges befektetési alapok.

9. E törvény 9. §-a (1) bekezdésének 2. pontja szerint azok a személyek, akik az adóévben nem rendelkeztek lakóhellyel Finnországban, valamint a külföldi társaságok a Finnországban szerzett jövedelmeik utáni adók megfizetése céljából jövedelemadó fizetésére kötelesek (korlátozott adókötelezettség).

10. Az említett törvény 10. §-a a jövedelmek több olyan kategóriáját sorolja fel, amelyek Finnországban szerzettnek minősülnek. E jövedelmek között szerepel többek között:

- a Finnországban fekvő ingatlanokból vagy a finn lakás- vagy más részvénytársaság részvényei alapján, illetve lakás- vagy más szövetkezetben fennálló tagság alapján birtokolt helyiségekből szerzett jövedelem;
- az osztalék, a szövetkezet által elért nyereség és más hasonló jövedelem, amelyet finn részvénytársaság, szövetkezet vagy más társaság szerzett, valamint valamely finn társulás jövedelmében való részesedés;
- a Finnországban fekvő ingatlan vagy olyan finn lakás- vagy más részvénytársaság, vagy szövetkezet részvényeinek vagy abban fennálló részesedés értékesítéséből származó nyereség, amelynek teljes vagyona több mint 50%-ban Finnországban található egy vagy több ingatlanból áll.

11. A jövedelemadóról szóló törvény 20a. §-át az 528/2019. sz. törvény iktatta be, amely 2020. január 1-jén lépett hatályba, és a 2020. adóévtől alkalmazandó.

12. E § (1) bekezdése szerint mentesülnek a jövedelemre kiszabott adó alól a sijoitusrahastolaki 213/2019 (a befektetési alapokról szóló 213/2019 törvény) 1. fejezete 2. §-a (1) bekezdésének 2. pontja szerinti befektetési alapok vagy az azokkal egy tekintet alá eső, kötelmi jogi formában létrehozott külföldi nyílt befektetési alapok, amelyek legalább 30 befektetővel rendelkeznek.

13. Az említett § (2) bekezdése szerint ez az adómentesség a laki vaihtoehdorahestojen hoitajista 162/2014 (az alternatívbefektetési alap-kezelőkről szóló 162/2014 törvény) 2. fejezete 1. §-ának (2) bekezdése szerinti különleges alapokra, valamint az azokkal egy tekintet alá eső, kötelmi jogi formában létrehozott külföldi különleges alapokra is alkalmazandó, amennyiben az alapok nyitottak és legalább 30 befektetővel rendelkeznek.

14. A jövedelemadóról szóló 162/2014 törvény 20a. §-ának (4) bekezdése szerint az az alternatívbefektetési alap-kezelőkről szóló, 162/2014 törvény 2. fejezete 1. §-ának (2) bekezdése szerinti különleges alap, illetve az azzal egy tekintet alá eső, kötelmi jogi formában létrehozott olyan külföldi különleges alap adómentességének feltétele, amely eszközeit elsősorban e törvény 16a. fejezetének 4. §-a szerinti módon ingatlanokba és ingatlan értékpapírokba fekteti, hogy a befektetőinek évente – tekintet nélkül a nem realizált értéknövekedésre – legalább az üzleti év nyereségének háromnegyedét kifizeti.

III. Az alapeljárás, az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés és a Bíróság előtti eljárás

15. Az A SCPI a francia jog szerinti, változó alaptőkéjű társaság (Société Civile de Placement Immobilier à Capital Variable) formájában működő olyan befektetési alap, amely Franciaországban vagy az euróövezetben található ingatlanokba fektet be. A befektetési eszközöket szolgáltatóknak adják bérbe. 2017 végén a befektetési alap értéke mintegy 32 millió eurót ért el. E társaság négy, az euróövezet négy különböző országában található ingatlanbefektetéssel rendelkezett. 2017 végén a társaságnak 926 részvényese volt.

16. Az A SCPI-t az „A” SAS („A” Asset Management société par actions simplifiée [egyszerűsített részvénytársaság]) elnevezésű társaság képviseli. A törvény és a társaság alapszabálya alapján az A SCPI-re vonatkozó összes döntést az „A” SAS hozza meg, amely egyúttal az alapot is kezeli. Az A SCPI maga nem végezhet jogügyleteket és bíróság előtt nem járhat el. Az A SCPI az Autorité des marchés financiers (pénzügyi piacok hatósága, Franciaország) felügyelete alá tartozik, és a 2011/61/EU irányelv² értelmében vett alternatív befektetési alapnak minősül.

17. A befektetők a részvényeikért évente kapják meg az A SCPI által elért nettó bérleti bevételnek és egyéb pénzügyi bevételeinek megfelelő hozamot. A hozam kifizetéséről a közgyűlés határoz. Harmadik személyekkel szemben a társaság felel a kötelezettségeiért, másodlagosan azonban a befektetők felelnek a társaság kötelezettségeiért.

18. Franciaországban az A SCPI az adózás szempontjából átlátható jogalanynak minősül. Nem esik jövedelemadó-kötelezettség alá. A jövedelemnek a társaságban fennálló részvényeikre tekintettel számukra kifizetett része után a befektetők kötelesek adót fizetni. A befektetők a részvények eladása vagy visszaváltása esetén elért nyereség után is kötelesek adót fizetni.

² Az alternatívbefektetési alap-kezelőkről, valamint a 2003/41/EK és a 2009/65/EK irányelv, továbbá az 1060/2009/EK és az 1095/2010/EU rendelet módosításáról szóló, 2011. június 8-i európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2011. L 174., 1. o.; helyesbítések: HL 2012. L 115., 35. o.; HL 2015. L 75., 20. o.).

19. Az A SCPI 2019 júniusában két finn ingatlan-részvénytársaság részvényeinek megvásárlására vonatkozó adásvételi szerződés aláírását tervezte, amely társaságoknak kiskereskedelmi célokra szolgáló ingatlanok álltak tulajdonában. Az ügylet lebonyolítását követően az A SCPI Finnországban ingatlanbérbeadással kíván foglalkozni olyan helyiségek tekintetében, amelyeket az ingatlan-részvénytársaságok részvényeinek tulajdonjoga alapján ellenőriz. Ezenkívül az A SCPI mérlegeli annak lehetőségét, hogy Finnországban további ingatlanbefektetéseket hajtson végre más ingatlan-részvénytársaságok részvényportfóliójának megszerzésével vagy ingatlanokba történő közvetlen befektetéssel.

20. Az A SCPI a finnországi ingatlanbefektetési projektjei keretében kérte az adóhatóság előzetes állásfoglalását a 2019. és a 2020. adóév vonatkozásában.

21. A 2019. adóévet illetően az adóhatóság úgy ítélte meg, hogy az A SCPI a jövedelemadóról szóló törvény 20a. §-ának hatálybalépése előtti vonatkozó adójogi rendelkezések alapján Finnországban mentesül az adó alól.

22. Ami ezzel szemben a 2020. adóévet illeti, az adóhatóság úgy vélte, hogy az A SCPI a fent hivatkozott rendelkezés alapján Finnországban nem mentesül a jövedelemadó alól.

23. Ami a 2020. adóévre vonatkozóan adott, az A SCPI által vitatott előzetes állásfoglalást illeti, az adóhatóság megállapította, hogy az A SCPI belföldi részvénytársaságnak való megfeleltethetősége kitűnik az alapnak a kérelemhez csatolt brosúrájából. Az alap hozamát csak akkor fizetik ki a részvényeseknek, ha arról a közgyűlés határoz. Az A SCPI változó alaptőkéjű befektetési vállalkozás, és így nem felel meg a kötelmi jogi formában létrehozott különleges alap – jövedelemadóról szóló törvény 20a. §-ának (4) bekezdésében előírt – jogi formájának.

24. Az A SCPI az adóhatóság 2020. adóévre vonatkozó előzetes állásfoglalását keresettel támadta meg a Helsingin Hallinto-oikeus (helsinki közigazgatási bíróság) előtt.

25. Az A SCPI azt állítja, hogy a jövedelemadóról szóló törvény 20a. §-a ellentétes az uniós joggal, mivel csak a kötelmi jogi formában létrehozott alapok tekintendők a jövedelemadó alól mentesített különleges alapnak. Az A SCPI egy finn befektetési alappal minden tekintetben egy tekintet alá eső gazdasági szereplő. Az egyetlen különbség a jogi formában áll, mivel az A SCPI a befektetési alapokról szóló francia törvény követelményeinek megfelelően a társasági jog alapján működik, míg a befektetési alapokról szóló finn törvény szerint a befektetési alapoknak kötelmi jogi formában kell működniük.

26. A kérdést előterjesztő bíróság kifejtette azokat az – előkészítő anyagokból kitűnő – okokat, amelyek a jövedelemadóról szóló törvény 20a. §-ának elfogadásához vezettek.

27. Egyrészt e módosítás célja az volt, hogy növelje a jogbiztonságot. Az elfogadása előtti rendszerben a külföldi befektetési alapok adóügyi kezelését a finn jog formálisan nem szabályozta, arról eseti alapon határoztak. Mivel az adójogszabályok nem határozták meg a „befektetési alapok” fogalmát, a közigazgatási gyakorlatban és az ítélkezési gyakorlatban kellett a megfeleltethetőség szempontjait meghatározni. Az adójogszabályok igen általános jellege megkönnyíthette, hogy a külföldi alapok egy tekintet alá essenek a finn befektetési alapokkal.

28. Másrészt a kérdést előterjesztő bíróság hangsúlyozta, hogy a jövedelemadóról szóló törvény 20a. §-ának elfogadása nem jelentett törést a befektetési alapok finnországi adóztatásában. Ezek adójogi kezelése mindig is a befektetési eszköz jogi formájához igazodott, és e rendelkezés e

tekintetben nem hozott változást. A finnországi befektetési alapok és különleges alapok kötelmi jogi formában létrehozott konstrukciók. A módosítási javaslat arra irányult, hogy pontosítsa az adószabályozást a kötelmi jogi formában létrehozott belföldi és külföldi alapok tekintetében.

29. A módosítási javaslatból különösen az tűnik ki, hogy nem állt fenn arra irányuló szándék, hogy az adómentesség hatályát kiterjesszék a külföldi átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozások egyéb jogi formáira. Finnországban az adóztatás a befektetési eszköz jogi formáján alapul. A finn befektetési alapok kötelmi jogi formában létrehozott konstrukciók, amelyek nem önálló jogi személyek, hanem inkább vagyontömegek, amelyek adómentességére egyedi szabályok vonatkoznak. A külföldi befektetési alapok jogi formájuk alapján a finn részvénytársaságoknak feleltethetők meg.

30. A kérdést előterjesztő bíróság hangsúlyozza még, hogy a befektetési alapokra vonatkozó finn jogszabályok szerint a befektetési alapok csak kötelmi jogi formában hozhatók létre.

31. E bíróság arra keresi a választ, hogy összeegyeztethető-e a jövedelemadóról szóló törvény 20a. §-a az EUMSZ 49., EUMSZ 63. és EUMSZ 65. cikkel, mivel kizárólag a kötelmi jogi formában létrehozott külföldi nyílt befektetési alapok eshetnek a jövedelemadó alól mentesülő finn befektetési alapokkal egy tekintet alá, az A SCPI-hez hasonló, társasági jog alapján létrehozott befektetési alapok azonban nem.

32. E körülmények között a Helsingin hallinto-oikeus (helsinki közigazgatási bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 49., az EUMSZ 63. és az EUMSZ 65. cikket, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely szerint kizárólag a kötelmi jogi formában létrehozott külföldi nyílt befektetési alapok eshetnek a jövedelemadó alól mentesülő finn befektetési alappal egy tekintet alá, és ezáltal Finnországban a nem kötelmi jogi formában létrehozott külföldi befektetési alapok annak ellenére forrásadó fizetésére kötelesek, hogy közöttük és a finn befektetési alapok között – konkrét helyzetüket tekintve – nem állnak fenn egyéb jelentős objektív különbségek?”

33. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet 2020. július 23-án vette nyilvántartásba a Bíróság Hivatala. A Finn Köztársaság és az Európai Bizottság írásbeli észrevételeket nyújtott be, és írásban válaszolt a Bíróság által 2021. május 18-án feltett kérdésekre.

IV. Elemzés

34. A jelen ügy által felvetett kérdéskör az adózási szempontból „hibrid”, vagyis az egyik államban adózási szempontból átláthatónak (a jogalany mint olyan, nem adóköteles, csupán tagjai adókötelesek a részesedésük erejéig), egy másik államban pedig adózási szempontból nem átláthatónak (a jogalany mint olyan adóköteles) tekintett jogalanyok általánosabb kérdéskörébe

illeszkedik.³

35. Az alapeljárás keretében az A SCPI-t adózási szempontból átlátható jogalanyként kezelik abban az államban, ahol alapították (Franciaország), és adózási szempontból nem átlátható jogalanyként kezelik abban az államban, ahol bizonyos ingatlanbefektetéseket tervez (Finnország).

36. Noha a hibrid jogalanyok összetett koordinációs kérdéseket vetnek fel a kettős adóztatás megelőzéséről szóló egyezmények keretében,⁴ a kérdést előterjesztő bíróság által feltett kérdés a finn jogszabályoknak a tőke szabad mozgásával és a letelepedés szabadságával való összeegyeztethetősége szűkebb kérdéskörére szorítkozik.

37. Pontosabban e bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy ellentétes-e a tőke szabad mozgásával és/vagy a letelepedés szabadságával a kötelmi jogi formára vonatkozó követelmény, amelyet valamely tagállam adójogszabályai annak érdekében írnak elő, hogy egy befektetési alap igénybe vehesse az adózási szempontból való átláthatóság kedvezményét, amennyiben e követelmény ahhoz vezet, hogy kizárja a más tagállamokban a társasági jog alapján létesített befektetési alapokat, noha ezek az alapok az átláthatóságot illetően objektíve összehasonlíthatók a kötelmi jog alapján létesített alapokkal.

38. A finn kormány – a Bizottsággal ellentétben – azt javasolja, hogy e kérdésre a Bíróság nemleges választ adjon.

39. Hangsúlyozom, hogy a hibrid jogalanyok kérdése nem új a Bíróság ítélkezési gyakorlatában. A Columbus Container Services ítélet ugyanis egy olyan, belga jog szerinti társaságra vonatkozott, amelyet Belgiumban (ahol a koordinációs központokra vonatkozó kedvező rendszer hatálya alá tartozott) adózási szempontból nem átláthatónak, Németországban pedig, ahol a tagjai illetőséggel rendelkeztek, adózási szempontból átláthatónak tekintettek.⁵ Ez az ítélet mindazonáltal nem tartalmaz a jelen ügyre átültethető megállapításokat, mivel kifejezetten a Belgiumban (a társaságra) alkalmazott alacsony adómérték miatt Németországban (a társasági tagokra) kivetett többletadóra vonatkozott.⁶

40. A teljesség érdekében jelzem még, hogy a Bíróság a 2018. július 25-i Bizottság kontra Spanyolország és társai ítéletben⁷ az adózási szempontból átlátható jogalanyoknak nyújtott állami támogatásokat vizsgálta.

³ Lásd különösen: Parada, L., „Hybrid Entities and Conflicts of Allocation of Income Within Tax Treaties: Is New Article 1(2) of the OECD Model (Article 3(1) of the MLI) the Best Solution Available?”, *British Tax Review*, 2018, 3. sz., 335–376, 338–39. o., különösen a 338. és 339. o.: „Generally speaking a »hybrid entity« is an entity that is considered to be a taxable or opaque entity in the country of its establishment, that is, it is an entity which is different from its owners and which is subject to corporate income taxation in its country of organisation. In the other country, however, the same entity is regarded as tax or fiscally transparent, that is, there will be no taxation at the level of the entity but rather there will be at the level of the partners. The same phenomenon of hybridity operates in the opposite direction also. That is to say, an entity can be treated as being tax transparent in the country of its establishment, but considered a taxable entity in the other country. These entities are known as »reserve hybrids entities«.” („Általánosságban elmondható, hogy a »hibrid szervezet« olyan jogalany, amelyet a letelepedés helye szerinti országban adóköteles vagy nem átlátható szervezetnek kell tekinteni, vagyis olyan szervezet, amely nem azonos a tulajdonosaival, és amely a társasági jövedelemadó alá tartozik a szervezet szerinti országban. A másik országban azonban ugyanazt a gazdálkodó egységet az adó szempontjából vagy adózási szempontból átláthatónak kell tekinteni, vagyis nem az szervezet szintjén adózik, hanem inkább a partnerek szintjén. Ugyanez a hibrid jelleg az ellenkező irányban is fennáll. Vagyis a szervezet úgy tekinthető, hogy a letelepedés helye szerinti országban adózási szempontból átlátható, de a másik országban adóalanynak minősül. Ezeket a szervezeteket »inverz hibrid szervezeteknek« nevezik.”)

⁴ Lásd különösen: Parada L., i. m., és Brabazon, M. „Holding Proteus: Emerging Treaty Practice on Hybrid and Fiscally Transparent Entities”, *British Tax Review*, 2020, 5. sz., 670–693. o.

⁵ 2007. december 6-i ítélet (C-298/05, EU:C:2007:754, 13–20. pont). Lásd még: Mengozzi főtanácsnok Columbus Container Services ügyre vonatkozó indítványa (C-298/05, EU:C:2007:197, 19–25. pont).

⁶ 2007. december 6-i Columbus Container Services ítélet (C-298/05, EU:C:2007:754, 35–37. pont).

⁷ C-128/16 P, EU:C:2018:591.

A. Az alkalmazandó mozgási szabadságról

41. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a letelepedés szabadságára (EUMSZ 49. cikk) és a tőke szabad mozgására (EUMSZ 63. cikk) hivatkozik. Emlékeztetek arra, hogy e két alapvető szabadság alkalmazási köre nem feltétlenül zárja ki egymást.⁸ Véleményem szerint mindazonáltal aligha vitatható, hogy a jelen ügyet kizárólag a tőke szabad mozgására tekintettel kell vizsgálni, amint azt a finn kormány és a Bizottság helyesen állította.

42. Az A SCPI által az alapjogvita keretében tervezett befektetések egyrésről finn ingatlantársaságokban való részesedésszerzésben, és másrésről Finnországban található ingatlanokba történő közvetlen befektetésben állnak.⁹

43. Ami a más tagállamban található ingatlanokba történő közvetlen befektetéseket illeti, azok a tőke szabad mozgásának hatálya alá tartoznak, amint azt a SEGRO és Horváth egyesített ügyekre vonatkozó indítványomban¹⁰ kifejtettem. Ezt a minősítést az ezen indítványt követő ítélkezési gyakorlat megerősítette.¹¹

44. Ami a más tagállamban letelepedett társaságokban való részesedésszerzést illeti, az állandó ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy a letelepedés szabadságának hatálya alá tartozik az a nemzeti szabályozás, amely célját tekintve *kizárólag* olyan részesedésszerzésekre alkalmazandó, amelyek lehetővé teszik, hogy irányítást biztosító befolyást gyakoroljanak a társaság döntéseire és meghatározzák annak tevékenységét. Ezzel szemben azon nemzeti rendelkezéseket, amelyek az érintett vállalkozás általános ügyvitele és irányítása befolyásolásának szándéka nélkül, kizárólag pénzügyi befektetési célzattal történő részesedésekre alkalmazandók, kizárólag a tőke szabad mozgására tekintettel kell vizsgálni.¹²

45. Márpedig az alapeljárásban a finn szabályozás, célját tekintve, nem *kizárólag* olyan részesedésszerzésekre alkalmazandó, amelyek lehetővé teszik, hogy irányítást biztosító befolyást lehessen gyakorolni a társaság döntéseire és meg lehessen határozni annak tevékenységét. A vonatkozó adójogi rendelkezések ugyanis a valamely finn társaságban fennálló *bármely* részesedésből származó jövedelemre alkalmazandók, függetlenül e részesedés mértékétől.¹³

46. Ezért a fent hivatkozott ítélkezési gyakorlat alapján a finn ingatlantársaságokban történő részesedésszerzések adójogi kezelését kizárólag a tőke szabad mozgására tekintettel kell vizsgálni.

47. A teljesség kedvéért azonban pontosítom, hogy az alábbiakban kifejtett érvelés a letelepedés szabadságának összefüggésében is releváns maradna.

⁸ Lásd szemléltetésképpen: 2010. január 21-i SGI ítélet (C-311/08, EU:C:2010:26, 23–30. pont); a Bizottság kontra Magyarország (Mezőgazdasági földterületekre létesített haszonélvezeti jogok) ügyre vonatkozó indítványom (C-235/17, EU:C:2018:971, 47–49. pont).

⁹ Lásd a jelen indítvány 19. pontját.

¹⁰ C-52/16 és C-113/16 (EU:C:2017:410, 50–57. pont).

¹¹ Lásd különösen: 2018. január 18-i Jahin ítélet (C-45/17, EU:C:2018:18, 22. pont); 2018. március 6-i SEGRO és Horváth ítélet (C-52/16 és C-113/16, EU:C:2018:157, 52–60. pont); 2019. május 21-i Bizottság kontra Magyarország (Mezőgazdasági földterületekre létesített haszonélvezeti jogok) ítélet (C-235/17, EU:C:2019:432, 54. és 55. pont).

¹² Lásd különösen: 2012. november 13-i Test Claimants in the FII Group Litigation ítélet (C-35/11, EU:C:2012:707, 91. és 92. pont); 2017. december 20-i Deister Holding és Juhler Holding ítélet (C-504/16 és C-613/16, EU:C:2017:1009, 78. pont); 2020. szeptember 3-i Vivendi ítélet (C-719/18, EU:C:2020:627, 40. és 41. pont).

¹³ Lásd a jelen indítvány 12. pontját.

B. A tőke szabad mozgására vonatkozó korlátozás fennállásáról

48. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EUMSZ 63. cikk (1) bekezdésében tiltott, tőke mozgást korlátozó intézkedések azon intézkedéseket foglalják magukban, amelyek alkalmasak arra, hogy eltántorítsák a külföldi illetőségűeket attól, hogy valamely tagállamban beruházásokat hajtsanak végre, illetve az említett tagállam illetőségével rendelkezőket attól, hogy más tagállamokban hajtsanak végre beruházásokat.¹⁴

49. Ezzel szemben a nemzeti adórendszerek közötti pusztán *eltérések* fennállása nem elegendő az ilyen korlátozás fennállásának megállapításához. Az uniós harmonizáció hiányában a tagállamok adóztatási joghatóságának párhuzamos gyakorlásából származó esetleges hátrányok ugyanis, amennyiben az ilyen gyakorlat nem tartalmaz hátrányos megkülönböztetést, nem képeznek az alapszabadságokat érintő korlátozást.¹⁵

50. Ugyanezen gondolatmenetet követve a Bíróság pontosította, hogy a szabad mozgás nem értelmezhető akképpen, hogy a tagállam köteles az adójogi szabályait valamely másik tagállam szabályai függvényében meghatározni az olyan adóztatás minden helyzetben történő biztosítása végett, amely a nemzeti adójogi szabályozásokból származó valamennyi különbséget megszünteti, mivel az adóalanynak a valamely másik tagállamban való beruházásokkal kapcsolatos döntései – az esettől függően – lehetnek kedvezőbbek vagy kedvezőtlenebbek a számára.¹⁶

51. Másként fogalmazva, a tagállamok adópolitikája közötti pusztán eltérések fennállása uniós harmonizáció hiányában nem tekinthető a mozgási szabadságokkal ellentétesnek.

52. Ez lenne a helyzet az alapügy keretében, ha finn adórendszer nem rendelkezne az adózási szempontból való átláthatóságra vonatkozó mechanizmusról. Ebben az esetben azt a körülményt, hogy egy Franciaországban székhellyel rendelkező társaság, amely ott adózási szempontból átláthatónak minősül, Finnországban nem vehet igénybe hasonló mechanizmust, amennyiben úgy dönt, hogy ott ingatlanbefektetéseket eszközöl, nem lehetne „a tőke mozgás korlátozásának” minősíteni.

53. A jelen esetben fennálló probléma azonban más jellegű. Az alapügyben a finn adórendszer rendelkezik adózási átláthatósági mechanizmussal. A franciaországi székhelyű A SCPI befektetési alap azt amiatt nem veheti igénybe, mert nem felel meg a finn jogszabályok által előírt *jogosultsági feltételeknek*.

54. Egy ilyen helyzetben már nem a nemzeti adórendszerek közötti eltérés problémája merül fel, hanem egy adott nemzeti adórendszer (a jelen esetben a finn adórendszer) által meghatározott jogosultsági feltételeknek a mozgási szabadságokkal való összeegyeztethetősége problémája.¹⁷

¹⁴ Lásd különösen: 2014. március 13-i Bouanich ítélet (C-375/12, EU:C:2014:138, 43. pont); 2016. május 26-i NN (L) International ítélet (C-48/15, EU:C:2016:356, 44. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat); 2018. március 6-i SEGRO és Horváth ítélet (C-52/16 és C-113/16, EU:C:2018:157, 65. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

¹⁵ Lásd különösen: 2009. július 16-i Damseaux ítélet (C-128/08, EU:C:2009:471, 27. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat); 2011. december 8-i Banco Bilbao Vizcaya Argentaria ítélet (C-157/10, EU:C:2011:813, 38. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat); 2013. november 21-i X ítélet (C-302/12, EU:C:2013:756, 28. pont); 2016. május 26-i NN (L) International ítélet (C-48/15, EU:C:2016:356, 47. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

¹⁶ 2013. november 7-i K ítélet (C-322/11, EU:C:2013:716, 80. pont); 2020. január 30-i Köln-Aktienfonds Deka ítélet (C-156/17, EU:C:2020:51, 72. pont); 2020. április 30-i Société Générale ítélet (C-565/18, EU:C:2020:318, 35. pont).

¹⁷ Lásd ebben az értelemben: 2020. január 30-i Köln-Aktienfonds Deka ítélet (C-156/17, EU:C:2020:51, 45. és 46. pont).

55. Az alapeljárás körülményei között az A SCPI-t azzal az indokkal zárták ki az adózási átláthatósági mechanizmusból, hogy nem a kötelmi jog alapján létesítették. A kérdést előterjesztő bíróság e jogosultsági feltétel jogszerűségére irányuló kérdést tesz fel.

56. A jelen indítvány 50. pontjában említett ítélkezési gyakorlatra tekintettel véleményem szerint aligha kétséges, hogy egy olyan követelmény, mint amelyet a jövedelemadóról szóló törvény 20a. §-a előír, és amely szerint az adózási szempontból való átláthatóság kedvezményének igénybevételéhez kötelmi jogi forma szükséges, a tőke szabad mozgására vonatkozó korlátozásnak minősül. Ez a követelmény ugyanis alkalmas arra, hogy a más tagállamokban a társasági jog alapján létesített befektetési alapokat visszatartsa attól, hogy Finnországban befektetéseket eszközöljenek.

57. E tekintetben arra emlékeztetek, hogy valamely olyan nemzeti szabályozás, amely különbségtétel nélkül alkalmazandó a belföldi és a külföldi illetőségű gazdasági szereplőkre, a tőke szabad mozgása korlátozásának minősülhet. A Bíróság ítélkezési gyakorlatából ugyanis az következik, hogy még az objektív feltételeken alapuló eltérő bánásmódok is *de facto* hátrányosan érinthetik a határokon átnyúló helyzeteket.¹⁸

58. Az alapeljárás keretében a visszatartó hatás az adózási átláthatósági mechanizmusból való kizárásból, valamint az ezzel járó, Finnországban a jövedelemadó fizetésére vonatkozó azon kötelezettségből ered, amely a társasági jog alapján a más tagállamban létesített befektetési alapokat terheli, különösen akkor, ha ezen alapok származási tagállamukban adózási szempontból átláthatónak minősülnek.

59. A más tagállamokban társasági jog alapján létesített alapok adójogi kezelésében mutatkozó ilyen ellentmondás (adózási szempontból való átláthatóság a származási tagállamban, nem átláthatóság Finnországban) ugyanis jelentős negatív hatásokkal járhat adózási szempontból, és ezért visszatarthatja ezeket az alapokat attól, hogy Finnországban befektetéseket eszközöljenek.

60. Pontosabban, az adózási szempontból való átláthatóság az esetek többségében a befektetők által hozott tudatos döntés, és a befektetők befektetési stratégiájukat e döntés függvényében alakítják. Egy ilyen összefüggésben az adózási szempontból való átláthatóság valamely tagállamban történő kizárása visszatartó hatást fog kifejteni az e tagállamban történő befektetések tekintetében, amennyiben e kizárás összeegyeztethetetlen lesz a befektetők által kialakított stratégiával. Az alapeljárás keretében pontosan ez a visszatartó hatás késztette arra az A SCPI-t, hogy keresetet indítson az előzetes állásfoglalással szemben, amellyel az adóhatóság megtagadta tőle az adózási szempontból való átláthatóság kedvezményének igénybevételét.

61. A teljesség kedvéért teszem hozzá, hogy nem kizárt, hogy a kötelmi jogi forma a jövedelemadóról szóló törvény 20a. §-ában előírt követelménye a befektetési alapok származási helyén alapuló *közvetett hátrányos megkülönböztetést* valósít meg, amint azt a Bizottság hangsúlyozta.

¹⁸ Lásd ebben az értelemben különösen: 2002. június 4-i Bizottság kontra Franciaország ítélet (C-483/99, EU:C:2002:327, 39–42. pont); 2003. május 13-i Bizottság kontra Egyesült Királyság ítélet (C-98/01, EU:C:2003:273, 47. pont); 2010. november 11-i Bizottság kontra Portugália ítélet (C-543/08, EU:C:2010:669, 68–72. pont); 2020. január 30-i Köln-Aktienfonds Deka ítélet (C-156/17, EU:C:2020:51, 55. pont).

62. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EUM-Szerződés által biztosított mozgási szabadságok nemcsak a származáson alapuló közvetlen (vagy nyílt) hátrányos megkülönböztetést tiltják, hanem a hátrányos megkülönböztetés olyan közvetett (vagy rejtett) formáit is, amelyek, noha látszólag semleges feltételeken alapulnak, ténylegesen ugyanahhoz az eredményhez vezetnek.¹⁹

63. Márpedig a kötelmi jogi forma követelménye közvetetten hátrányosan megkülönböztető hatással jár abban az esetben, ha a befektetési alapokra alkalmazandó finn (nem adójogi) jogszabályok megkövetelik, hogy ezeket az alapokat kötelmi jogi formában hozzák létre.²⁰ Ebben az esetben ugyanis csak más tagállamokban (a társasági jog alapján) létrehozott befektetési alapok kerülhetnének kizárásra a jövedelemadóról szóló törvény 20a. §-ában előírt adózási átláthatósági mechanizmus hatálya alól. Ezt a közvetetten hátrányosan megkülönböztető hatást még felerősítheti bizonyos befektetési alapokat illetően a származási tagállamban fennálló azon kötelezettség, hogy azokat a társasági jog alapján hozzák létre.²¹

64. A Bíróság által e tekintetben feltett kérdésekre válaszolva a finn kormány mindazonáltal jelezte, hogy a finn jogszabályok oly módon teszik lehetővé a befektetési alapok társasági jog alapján történő létrehozását, hogy az ilyen alapok – a társasági jog alapján más tagállamokban létrehozott alapokhoz hasonlóan – ki vannak zárva a jövedelemadóról szóló törvény 20a. §-ában előírt adózási átláthatósági mechanizmus hatálya alól. Ha valóban ez a helyzet, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia, véleményem szerint a „közvetett hátrányos megkülönböztetés” minősítést ki kell zárni.

65. Mindenesetre hangsúlyozom, hogy a „közvetett hátrányos megkülönböztetés” minősítés nem meghatározó a feltett kérdésre való válaszadás szempontjából, mivel az előbbiekben kifejtett okokból számomra nem tűnik vitathatónak a tőke szabad mozgására vonatkozó korlátozás fennállása.

C. A kötelmi jog alapján, illetve a társasági jog alapján létesített befektetési alapok összehasonlíthatóságáról

66. Az EUMSZ 65. cikk (1) bekezdésének a) pontja értelmében az EUMSZ 63. cikk rendelkezései nem érintik a tagállamoknak azt a jogát, hogy „alkalmazzák adójoguk azon vonatkozó rendelkezéseit, amelyek a lakóhely vagy a tőkebefektetés helye alapján az adózók között különbséget tesznek”.

67. A tőke szabad mozgásától való – természeténél fogva szigorúan értelmezendő – ezen eltérés hatályát kifejezetten korlátozza az EUMSZ 65. cikk (3) bekezdése, amely szerint az ugyanezen cikk (1) bekezdésében említett nemzeti rendelkezések „nem szolgálhatnak a [...] szabad tőkemozgásra és fizetési műveletekre vonatkozó önkényes megkülönböztetés vagy rejtett korlátozás eszközeként”.

68. Az EUMSZ 65. cikk (1) bekezdésének a) pontja által engedélyezett eltérő bánásmódot ily módon meg kell különböztetni az EUMSZ 65. cikk (3) bekezdésében tiltott hátrányos megkülönböztetéstől. E tekintetben az ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy ahhoz, hogy valamely,

¹⁹ Lásd különösen: 1974. február 12-i Sotgiu ítélet (152/73, EU:C:1974:13, 11. pont); 1982. február 3-i Seco és Desquenue & Giral ítélet (62/81 és 63/81, EU:C:1982:34, 8. pont); 2002. június 13-i Sea-Land Service és Nedlloyd Lijnen ítélet (C-430/99 és C-431/99, EU:C:2002:364, 36. pont); 2021. február 25-i Novo Banco ítélet (C-712/19, EU:C:2021:137, 31. pont).

²⁰ Lásd e tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság által szolgáltatott, a jelen indítvány 28–30. pontjában összefoglalt információkat.

²¹ A kérdést előterjesztő bíróság tájékoztatása szerint úgy tűnik, hogy az alapeljárásban az A SCPI-t a francia jogszabályok alapján kötelezően a társasági jog alapján kellett létrehozni. Lásd a jelen indítvány 25. pontját.

az alapügyben szóban forgóhoz hasonló nemzeti adójogi szabályozást összeegyeztethetőnek lehessen tekinteni a Szerződésnek a tőke szabad mozgására vonatkozó rendelkezéseivel, az szükséges, hogy az általa előírt eltérő bánásmód objektíve össze nem hasonlítható helyzetekre vonatkozzon, vagy közérdeken alapuló nyomós indok alapján igazolható legyen.²²

69. Szintén a Bíróság ítélkezési gyakorlata alapján a határon átnyúló helyzetek belső helyzetekkel való összehasonlíthatóságának a vizsgálata során figyelembe kell venni a kérdéses nemzeti rendelkezések célját.²³

70. Ezen ítélkezési gyakorlat alapján tehát azt kell megvizsgálni, hogy a társasági jog alapján más tagállamokban létesített befektetési alapok (amelyek ki vannak zárva a jövedelemadóról szóló törvény 20a. §-ában foglalt adózási átláthatósági mechanizmus köréből) a nemzeti adószabályokra tekintettel összehasonlítható helyzetben vannak-e a kötelmi jog alapján Finnországban létesített befektetési alapokkal (amelyekre vonatkozik az említett mechanizmus).

71. Kiindulásként hangsúlyozom, hogy a kérdést előterjesztő bíróság által feltett kérdés kifejezetten azon az előfeltevésen alapul, hogy egy, az A SCPI-hez hasonló befektetési alap, noha azt a társasági jog alapján hozták létre, *ténylegesen összehasonlítható helyzetben van* a Finnországban a kötelmi jog alapján létesített befektetési alapokkal. Magának e kérdésnek a szövege szerint ugyanis a jogi formájuk kivételével „köztük és a finn befektetési alapok között – konkrét helyzetüket tekintve – nem állnak fenn egyéb jelentős objektív különbségek”.

72. Hozzáteszem, hogy véleményem szerint aligha kétséges, hogy *bizonyos*, a társasági jog alapján létesített befektetési alapok egy, a jövedelemadóról szóló törvény 20a. §-ában foglalthoz hasonló adózási átláthatósági mechanizmus alkalmazásában *ténylegesen összehasonlíthatók* a kötelmi jog alapján létesített befektetési alapokkal.

73. Az adózási átláthatósági mechanizmus célja, hogy az érintett jogalanyok adójogi kezelését összehangolja a jogi valósággal. Másként fogalmazva, a cél az, hogy *adózási* szempontból átláthatóként kezeljenek bizonyos olyan jogalanyokat, amelyek *jogi* szempontból átláthatók.

74. Pontosan ez a jövedelemadóról szóló törvény 20a. §-ának tárgya. Amint azt a kérdést előterjesztő bíróság kifejtette, e rendelkezés mentesít bizonyos olyan konstrukciókat, amelyek nem önálló jogi személyek, hanem inkább pusztá vagyontömegek, amelyeket bizonyos számú tag hoz létre csoportos befektetés céljából.²⁴

75. Így ez az adózási átláthatósági mechanizmus arra irányul, hogy bizonyos koordinációs struktúrákat mentesítsen a jövedelemadó alól, amelyek a gyakorlatban nem képeznek valódi válaszfalat a gazdasági tevékenységek és a befektetők között. Amint azt a finn kormány kifejtette, a jövedelemadóról szóló törvény 20a. §-ának az a célja, hogy az ilyen alapokba történő befektetést a tagok által az alapul szolgáló eszközökbe történő „közvetlen befektetésként” kezelje.

²² Lásd különösen: 2012. május 10-i Santander Asset Management SGIIC és társai ítélet (C-338/11–C-347/11, EU:C:2012:286, 23. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat); 2018. június 21-i Fidelity Funds és társai ítélet (C-480/16, EU:C:2018:480, 48. pont); 2020. április 30-i Sociétés Générales ítélet (C-565/18, EU:C:2020:318, 24. pont).

²³ Lásd különösen: 2018. június 12-i Bevola és Jens W. Trock ítélet (C-650/16, EU:C:2018:424, 32. pont); 2018. július 4-i NN ítélet (C-28/17, EU:C:2018:526, 31. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat); 2019. február 26-i X (Harmadik országban letelepedett közvetítő társaságok) ítélet (C-135/17, EU:C:2019:136, 64. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

²⁴ Lásd a jelen indítvány 31. pontját.

76. Az ilyen, kötelmi jog alapján létesített átlátható struktúrákkal szemben helyezkedik el a részvénytársaság. Egy ilyen társaság hagyományosan jogi személyiséggel, jogképességgel, saját tőkével és döntéshozatali jogkörrel rendelkezik mind a befektetéseit, mind a nyeresége felosztását illetően; továbbá (a befektetésük mértékének megfelelő) korlátozott felelősséget biztosít a részvényeseknek.

77. Ekképpen a részvénytársaságok – a kötelmi jog alapján létesített befektetési struktúráktól eltérően – a gazdasági tevékenységek és a befektetők közé illeszkedő, nem átlátható válaszfalat képeznek. Így a részvénytársaságok hagyományosan jövedelemadó-kötelesek oly módon, hogy az osztalék formájában megjelenő felosztott nyereség a részvényeseknél külön adóztatás tárgyát fogja képezni. A részvénytársaságokat, amelyek jogi szempontból nem átláthatók, adózási szempontból is nem átláthatóként kezelik.

78. E két szélsőség (a kötelmi jogi konstrukciók átláthatósága az egyik oldalon és a részvénytársaságok nem átlátható jellege a másikon) között sokféle típusú struktúra létezik egymás mellett, amelyeket kisebb vagy nagyobb mértékű átláthatóság jellemez.

79. Márpedig a kötelmi jog alapján létesített jellegnek a jövedelemadóról szóló törvény 20a. §-ában előírt követelménye számomra éppen e tekintetben tűnik kifogásolhatónak, túlzott formalizmus miatt.

80. Nyilvánvalóan aligha kétséges, hogy a társasági jog alapján létesített bizonyos jogalanyok nem átláthatónak tekinthetők, amennyiben működési szabályaik a fentiekben leírt hagyományos részvénytársaságok működési szabályaihoz (jogi személyiség, jogképesség, saját tőke, döntéshozatali jogkör a befektetéseket és a nyereség felosztását illetően, korlátozott felelősség) közelítenek.

81. A társasági jog alapján létesített más jogalanyok ugyanakkor az átláthatóság tekintetében a kötelmi jog alapján létesített jogalanyokhoz hasonlóak.

82. Szemléltetésképpen elegendő felidézni az alapeljárásban szóban forgó befektetési alap, vagyis az A SCPI-nek a kérdést előterjesztő bíróság által leírt jellemzőit.²⁵ Noha a társasági jog alapján hozták létre, számomra úgy tűnik, hogy e szervezetet nagymértékű átláthatóság jellemzi. Először is, az A SCPI nem rendelkezik jogképességgel (nem végezhet jogügyleteket és bíróság előtt sem járhat el). Másodszor, az A SCPI nettó nyereségét évente kifizetik a befektetőknek. Harmadszor, noha az A SCPI harmadik személyekkel szemben felel a kötelezettségeiért, a befektetők e tekintetben másodlagos felelősséggel tartoznak.

83. Véleményem szerint egy ilyen jellemzőkkel rendelkező befektetési alap a társasági jog alapján létesített jellege ellenére az átláthatóság tekintetében hasonló egy kötelmi jog alapján létesített befektetési alaphoz. Egy ilyen szervezet ugyanis egyszerű koordinációs struktúrát jelent, amely nem képez valódi válaszfalat a folytatott gazdasági tevékenységek és a befektetők között. Az a körülmény, hogy a nyereségfelosztásról formálisan a közgyűlésnek kell határoznia, számomra nem tűnik meghatározónak e tekintetben,²⁶ feltéve, hogy a nettó nyereség nagy részét minden évben ténylegesen kifizetik a befektetőknek.²⁷

²⁵ Lásd a jelen indítvány 16. és 17. pontját.

²⁶ Lásd a jelen indítvány 17. és 23. pontját.

²⁷ Ezt a követelményt bizonyos ingatlanbefektetési alapok vonatkozásában a jövedelemadóról szóló törvény 20a. §-ának (4) bekezdése ténylegesen előírja.

84. Másként fogalmazva, a jövedelemadóról szóló törvény 20a. §-a azzal, hogy az „átláthatóság” formális – a kötelmi jog alapján létesített jelleg követelményére összpontosító – fogalmára szorítkozik, kizár bizonyos, a társasági jog alapján létesített befektetési alapokat, amelyek a gyakorlatban ugyanolyan „átláthatók”, mint a kötelmi jog alapján létesített befektetési alapok. Ebben az értelemben e rendelkezés összehasonlítható helyzetek közötti, önkényes eltérő bánásmódot vezet be.

85. Az előbbieken kifejtett érvelés érvényességét véleményem szerint megerősíti a közelmúltbeli Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö (Az ÁÉKBV-k által kifizetett jövedelmek) ítélet,²⁸ amint azt a Bizottság helytállóan hangsúlyozta. Kétségtelen, hogy ez az ítélet nem a befektetési alapokra alkalmazandó adórendszerre vonatkozott, hanem az ilyen alapok által kifizetett hozam adójogi kezelésére. A Bíróság mindazonáltal ebben az összefüggésben kifejezetten megállapította, hogy egy, „a luxemburgi jog szerinti (változó alaptőkéjű befektetési társaság [SICAV]) *társasági jogi formája* nem hozza e szervezetet eltérő helyzetbe a finn jog szerinti, [egy,] a *kötelmi jog alapján létesített* (kollektív befektetési vállalkozáshoz [ÁÉKBV]) képest felosztott jövedelemmel kapcsolatos adójogi bánásmód tekintetében”.²⁹

86. Másként fogalmazva, és a jelen ügyben általam javasoltakhoz hasonlóan a Bíróság megállapította, hogy a befektetési alap jogi formáján alapuló különbségtétel ebben az összefüggésben összehasonlítható helyzetek közötti önkényes eltérő bánásmódot jelent.

87. A teljesség kedvéért hozzáteszem, hogy egy tagállam az uniós jogszabályokból eredő kötelezettségek tiszteletben tartása mellett továbbra is az átláthatóságra vonatkozó *tartalmi* feltételekhez kötheti az adózási szempontból való átláthatóság kedvezményének igénybevételét. E tekintetben különösen a szóban forgó szervezet jogképességének hiányára, a nettó éves nyereség nagy részének felosztására vonatkozó kötelezettségre vagy akár a tagok korlátozott felelősségének hiányára gondolok.

88. Azon álláspontja alátámasztása érdekében, amely szerint a kötelmi jog, illetve a társasági jog alapján létesített befektetési alapok nincsenek összehasonlítható helyzetben, a finn kormány azt állítja, hogy a kötelmi jog alapján létesített befektetési alapok fokozottabb biztonságot nyújtanak a befektetőknek, különösen csőd esetén, oly módon, hogy lehetővé teszik számukra, hogy közvetlenül a tulajdonukban álljanak az alapul szolgáló eszközök.

89. Ez az állítás számomra nem meggyőző. Amint azt a Bizottság helytállóan hangsúlyozta, a finn kormány semmilyen konkrét okot nem jelölt meg, amely miatt az, hogy az érintettek egy kötelmi jog alapján létesített alap keretében az alapul szolgáló eszközök közvetlen tulajdonosai, nagyobb biztonságot nyújtanak pénzügyi nehézségek esetén, mint az, hogy egy, a társasági jog alapján létesített alap részesedéseinek tulajdonosai. E tekintetben hangsúlyozom, hogy a kötelmi jog alapján létesített befektetési alapok – a társasági jog alapján létesített bizonyos alapokkal (tudniillik a részvénytársasági formában létesített alapokkal) ellentétben – nem teszik lehetővé a befektetők felelősségének korlátozását pénzügyi nehézségek esetén.

90. Mindenesetre, amint azt a fentiekben kifejtettem, a finn kormány a befektetők biztonságának garantálása érdekében meghatározhat olyan tartalmi feltételeket, amelyeknek valamennyi (a kötelmi jog vagy a társasági jog alapján létesített) olyan befektetési alapnak meg kell felelnie,

²⁸ 2021. április 29-i ítélet (C-480/19, EU:C:2021:334).

²⁹ 2021. április 29-i Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö (Az ÁÉKBV-k által kifizetett jövedelmek) ítélet (C-480/19, EU:C:2021:334, 54. pont), kiemelés tőlem.

amely az adózási szempontból való átláthatóság kedvezményét igénybe kívánja venni. Például az alapeljárásban az A SCPI esetéhez hasonlóan a nemzeti pénzügyi felügyeleti hatóság ellenőrzése alá tartozás követelményére gondolok.³⁰

D. A közérdeken alapuló nyomós okokra alapított igazolás hiányáról

91. Megállapítottam, hogy egy olyan követelmény, mint amelyet a jövedelemadóról szóló törvény 20a. §-a előír, amely szerint az adózási szempontból való átláthatóság kedvezményének igénybevételéhez a kötelmi jog alapján létesített jelleg szükséges, a tőke szabad mozgása korlátozásának minősül. Bemutattam azt is, hogy ez a követelmény összehasonlítható helyzetek, tudniillik a kötelmi jog vagy a társasági jog alapján létesített jellegüktől függetlenül hasonló mértékű átláthatóságot mutató befektetési alapok helyzete közötti önkényes eltérő bánásmódot vezet be.

92. Most a közérdeken alapuló nyomós okokra alapított igazolás lehetőségét kell megvizsgálnom.

93. A Bíróság már többször megállapította, hogy a tőke szabad mozgását korlátozó nemzeti intézkedéseket igazolhatja az EUMSZ 65. cikkben említett valamely ok vagy nyomós közérdek, feltéve hogy ezen intézkedések alkalmasak az általuk elérni kívánt cél megvalósításának biztosítására, és nem lépnek túl az annak megvalósításához szükséges mértéken.³¹

94. Az ügynek a Bírósághoz benyújtott irataiban hivatkozott igazolások egyikét sem tartom meggyőzőnek.

95. Először is, a kérdést előterjesztő bíróság jelezte, hogy a jövedelemadóról szóló törvény 20a. §-ának elfogadásához vezető kormányjavaslatban említett célkitűzések között szerepelt az a szándék, hogy pontosabb kritériumokat határozzanak meg az adózási átláthatósági mechanizmus külföldi befektetési alapokra történő alkalmazása céljára. Ez az új rendelkezés így lehetővé teszi az adózás kiszámíthatóságának és a jogbiztonságnak az erősítését. Ezenkívül a bürokratikus terhek csökkentéséhez is vezet.

96. A finn kormány a Bíróság előtt hasonlóképpen az adómentesség pontos körülhatárolása, illetve az adóellenőrzés és az adóbeszedés hatékonyságának biztosítása közötti összefüggés fennállására hivatkozott.

97. Véleményem szerint a jogbiztonság növelésére irányuló szándék semmi esetre sem minősülhet a mozgási szabadságok korlátozásának igazolását lehetővé tevő jogszerű indoknak. Ha ez lenne a helyzet, a tagállamok szabadon vezethetnének be ilyen korlátozásokat, feltéve, hogy azokat nagymértékű jogbiztonságot nyújtó szabályok írják elő.

98. Kétségtelen, hogy a Bíróság már több alkalommal megállapította, hogy a nemzeti szabályokat érintő jogbiztonság *hiánya* az uniós joggal összeegyeztethetetlennek bizonyulhat. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az uniós jog által szabályozott területeken a tagállami jogszabályokat

³⁰ Lásd a jelen indítvány 16. pontját.

³¹ Lásd különösen: 2009. október 1-jei Woningstichting Sint Servatius ítélet (C-567/07, EU:C:2009:593, 25. pont); 2012. október 25-i Bizottság kontra Belgium ítélet (C-387/11, EU:C:2012:670, 74. pont); 2013. október 22-i Essent és társai ítélet (C-105/12–C-107/12, EU:C:2013:677, 50. pont); 2020. július 16-i Adusbef és társai ítélet (C-686/18, EU:C:2020:567, 105. pont).

egyértelműen kell megfogalmazni, hogy azok lehetővé tegyék az érintettek számára, hogy jogaikat és kötelezettségeiket egyértelműen és pontosan megismerjék, a nemzeti bíróságok számára pedig azt, hogy biztosítsák e jogszabályok tiszteletben tartását.³²

99. Ez az ítélkezési gyakorlat azonban egyáltalán nem jelenti azt, hogy a jogbiztonság célkitűzése igazolhatná a mozgási szabadságnak a szóban forgó nemzeti szabályok más szempontjaiból következő korlátozását.

100. Egyébiránt, amint azt a Bizottság helytállóan megjegyezte, önmagukban a közigazgatási vagy gyakorlati nehézségek sem igazolhatják a Szerződésben biztosított valamely alapvető szabadság sérelmét.³³

101. Másodsorban a finn kormány tömören az adórendszer koherenciájának célkitűzésére hivatkozott, e tekintetben hangsúlyozva, hogy az adómentesség a finn jogszabályok alapján létrehozható befektetési alapokra és az azokkal egy tekintet alá eső valamennyi külföldi befektetési alapra vonatkozik.

102. Ezt az érvelést szintén el kell utasítani. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az ilyen igazolásra alapított érvek kizárólag akkor helytállóak, ha közvetlen kapcsolat állapítható meg a nyújtott adóelőny és ezen előny valamely meghatározott adóteherrel történő kiegyenlítése között, és e kapcsolat közvetlen jellegét a szóban forgó szabályozás által követett célra tekintettel kell megállapítani.³⁴

103. Márpedig elegendő annak megállapítása, hogy a finn kormány nem hivatkozott olyan közvetlen kapcsolat fennállására, amely az ilyen igazolás elfogadhatóságához szükséges.

104. Végül és harmadsorban, a kérdést előterjesztő bíróság által adott magyarázatok szerint a finn befektetési alapokra más tagállamokban szigorúbb szabályozás vonatkozhat, mint amelyet Finnországban a külföldi alapokra kell alkalmazni, ami a verseny semlegessége szempontjából jelenthet problémát. A jövedelemadóról szóló törvény 20a. §-ának egyik célkitűzése az, hogy azonos helyzetbe hozza a finn és a külföldi alapokat.

105. Márpedig, amint azt lényegében a Bizottság megjegyezte, a Bíróság ítélkezési gyakorlatából az következik, hogy egy tagállamban fennálló, olyan kedvezőtlen adójogi bánásmód, amelyről megállapítást nyert, hogy ellentétes az alapvető mozgási szabadságokkal, egy másik tagállamban nyújtott esetleges adóelőnyök fennállása miatt nem tekinthető az uniós joggal összeegyeztethetőnek.³⁵

³² Lásd különösen: 1985. január 30-i Bizottság kontra Dánia ítélet (143/83, EU:C:1985:34, 10. pont); 1991. február 26-i Bizottság kontra Olaszország ítélet (C-120/88, EU:C:1991:74, 11. pont); 2003. március 6-i Bizottság kontra Luxemburg ítélet (C-478/01, EU:C:2003:134, 20. pont); 2021. április 15-i Finanzamt für Körperschaften Berlin ítélet (C-868/19, nem tették közzé, EU:C:2021:285, 50. pont).

³³ Lásd különösen: 1986. december 16-i Bizottság kontra Görögország ítélet (124/85, EU:C:1986:490, 12. pont); 1990. július 12-i Bizottság kontra Olaszország ítélet (C-128/89, EU:C:1990:311, 22. pont); 2008. november 27-i Papillon ítélet (C-418/07, EU:C:2008:659, 54. pont); 2019. július 3-i Delfarma ítélet (C-387/18, EU:C:2019:556, 30. pont).

³⁴ Lásd különösen: 1992. január 28-i Bachmann ítélet (C-204/90, EU:C:1992:35, 21. pont); 2006. szeptember 14-i Centro di Musicologia Walter Stauffer ítélet (C-386/04, EU:C:2006:568, 53. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat); 2018. június 12-i Bevola és Jens W. Trock ítélet (C-650/16, EU:C:2018:424, 45. pont); 2019. november 13-i College Pension Plan of British Columbia ítélet (C-641/17, EU:C:2019:960, 87. pont).

³⁵ Lásd ebben az értelemben különösen: 1986. január 28-i Bizottság kontra Franciaország ítélet (270/83, EU:C:1986:37, 21. pont); 1999. október 26-i Eurowings Luftverkehr ítélet (C-294/97, EU:C:1999:524, 44. pont); 2004. július 15-i Lenz ítélet (C-315/02, EU:C:2004:446, 43. pont); 2006. szeptember 12-i Cadbury Schweppes és Cadbury Schweppes Overseas ítélet (C-196/04, EU:C:2006:544, 49. pont); 2007. november 8-i Amurta ítélet (C-379/05, EU:C:2007:655, 75. és 78. pont).

106. A teljesség kedvéért hozzáteszem még, hogy a Köln-Aktienfonds Deka ítélet³⁶ 43. pontjában semmilyen igazolás nem található. A Bíróság ezen ítéletben kétségkívül azt állapította meg, hogy a tagállamok a kollektív befektetési vállalkozások alkalmazásának ösztönzése érdekében különleges adóztatási rendszert írhatnak elő ezen vállalkozások tekintetében.

107. Mindazonáltal e megállapítás terjedelmét, amely azon bevezető jellegű megfontolások közé illeszkedik, amelyeket a Bíróság a feltett kérdésekre adott válaszokat megelőzően tett, az ezen ítélet ezt követő pontjaira tekintettel kell értelmezni. A Bíróság e pontokban emlékeztet arra, hogy a tagállamoknak az adójogi autonómiájukat az uniós jogból eredő, különösen a Szerződésnek a tőke szabad mozgására vonatkozó rendelkezéseiben előírt követelmények betartásával kell gyakorolniuk.³⁷

108. A Bíróság hozzáteszi, hogy következésképpen a kollektív befektetési vállalkozásokra vonatkozó rendszer bevezetése, különösen az e rendszer igénybevételére való jogosultsághoz megkövetelt feltételek jellege és az ennek érdekében benyújtandó bizonyítékok *nem képezhetik a tőke szabad mozgásának korlátozását*.³⁸

109. Másként fogalmazva, egy ilyen rendszer bevezetése nem minősül a tőke szabad mozgására vonatkozó korlátozás igazolását lehetővé tevő érvényes oknak.

110. A fentiekre tekintettel meg kell állapítani, hogy a tőke szabad mozgásának azon korlátozását, amely annak követelményéből ered, hogy az adójogi átláthatóság kedvezményének igénybevétele érdekében kötelmi jogi formával kell rendelkezni, nem igazolja közérdeken alapuló nyomós ok.

V. Véggövetkeztetés

111. A fenti megfontolások összességére tekintettel azt javaslom, hogy a Bíróság a Helsingin hallinto-oikeus (helsinki közigazgatási bíróság, Finnország) által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre a következő választ adja:

Az EUMSZ 63. és EUMSZ 65. cikket úgy kell értelmezni, hogy a tőke szabad mozgásával ellentétes a kötelmi jogi formára vonatkozó olyan követelmény, amelyet valamely tagállam adójogszabályai annak érdekében írnak elő, hogy egy befektetési alap igénybe vehesse az adózási szempontból való átláthatóság kedvezményét, amennyiben e követelmény ahhoz vezet, hogy kizárja a más tagállamokban a társasági jog alapján létesített befektetési alapokat, noha ezen alapok az átláthatóságot illetően objektíve összehasonlíthatók a kötelmi jog alapján létesített alapokkal.

ⁱ A jelen szöveg élőfejében szereplő ügynévben az első elektronikus közzétételt követően nyelvi módosítás történt.

³⁶ 2020. január 30-i ítélet (C-156/17, EU:C:2020:51).

³⁷ 2020. január 30-i Köln-Aktienfonds Deka ítélet (C-156/17, EU:C:2020:51, 45. pont).

³⁸ 2020. január 30-i Köln-Aktienfonds Deka ítélet (C-156/17, EU:C:2020:51, 46. pont).